

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет медичний № 1-2

Кафедра травматології, ортопедії та ВПХ

**Силабус навчальної дисципліни
ПІДГОТОВКА ОФЦЕРІВ ЗАПАСУ**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестри: IX – X 5 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять Кафедра травматології, ортопедії та ВПХ Одеса, вул. Пастера, 9-в; БМЦ «Університетська клініка», 1, 2 поверх вул. Тіниста, 8; ЦРВМ «Університетська клініка», 2 поверх. вул. ак. Воробйова 5; КНП «МКЛ № 11» ОМР, 1, 2 поверх. вул. Заболотного 26/32; КНП «Одеська ОКЛ № 11» ООР, 1 поверх.
Викладач (-і)	завідувач кафедри, д.мед.н., професор Сухін Юрій Віталійович завуч кафедри, д.мед.н., професор Бодня Олександр Іванович професор кафедри, д.мед.н., професор Сайєд Муксен Ахмед доцент кафедри, к.мед.н., доцент Чуйко Юрій Миколайович доцент кафедри, к.мед.н., доцент Топор Володимир Петрович доцент кафедри, к.мед.н., доцент Павличко Юрій Юрійович доцент кафедри, к.мед.н. Гай Леонід Анатолійович доцент кафедри, к.мед.н. Логай В'ячеслав Артурович асистент Чабаненко Діамид Сергійович
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Бодня Олександр Іванович, завуч кафедри 050-530-60-90 Логай В'ячеслав Артурович, відповідальний за організаційно-виховну роботу кафедри 050-395-03-62 Довгаль В'ячеслав Валерійович, лаборант кафедри 050-533-51-00 E-mail: trauma@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.30 до 16.00 кожного четверга, з 9.00 до 10.30 кожної суботи Онлайн-консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн – консультації надаються кожній групі під час практичних занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час проведення дистанційного навчання комунікація здійснюється online через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – особливості організації хірургічної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових дій.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити дисципліни: дисципліна є обов'язковою і ґрунтується на вивченні здобувачами таких фундаментальних дисциплін як анатомія людини, фізіологія, загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією) й інтегрується з хірургією, нейрохірургією, анестезіологією та інтенсивною терапією.

Постреквізити дисципліни: закладає основи вивчення здобувачами вищої освіти медицини невідкладних станів, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з організації хірургічної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових дій в подальшій професійній діяльності.

Мета дисципліни: оволодіння офіцерами запасу методами діагностики вогнепальних та мінно-вибухових поранень, опанування надання медичної допомоги у разі бойових поранень на всіх етапах медичної евакуації в умовах військових дій.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити майбутніх офіцерів запасу з сучасними вогнепальними ушкодженнями, які викликані екстремальними умовами мирного й військового часу.

2. Навчити основним методам обстеження поранених та прийомам діагностики ушкоджень системи опори та руху.

3. Навчити надавати першу лікарську допомогу пораненим в умовах військових дій та на всіх етапах медичної евакуації.

Очікувані результати:

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- ♦ загальні принципи хірургічної допомоги в екстремальних ситуаціях;
- ♦ клініку, діагностику та лікування сучасних вогнепальних поранень, травматичної хвороби, комбінованих і термічних уражень, ранової інфекції, синдрому тривалого роздавлювання і масивної крововтрати;
- ♦ основні принципи організації етапів медичної евакуації;
- ♦ зміст, обсяг і організацію надання першої лікарської і кваліфікованої хірургічної допомоги на етапах медичної евакуації в умовах бойових дій;
- ♦ загальні елементи догляду за пораненими;
- ♦ теоретичні основи сучасної асептики та антисептики в польових умовах;
- ♦ клінічні основи реаніматології та проявів термінальних станів;
- ♦ засоби і способи транспортної іммобілізації;
- ♦ діагностику та лікування ускладнень бойової травми.

Вміти:

- проводити медичне сортування поранених;
- діагностувати різноманітні механічні пошкодження у поранених хірургічного профілю та надавати їм повний комплекс першої лікарської допомоги;
- вибирати спосіб для тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі;
- вибирати адекватний спосіб місцевої анестезії для проведення первинної обробки рани;
- вибирати засіб для транспортної іммобілізації;
- накладати шини Крамера, Дітерікса та інші;
- накладати бинтову пов'язку на різні ділянки тіла, накладати та знімати гіпсову пов'язку.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (50 год.) та організації самостійної роботи здобувача (40 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (опитування, бесіда) розв'язання ситуаційних завдань; наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці, рентгенограми, різноманітний травматологічний інструментарій, конструкції для металоостеосинтезу та ін.); практичні заняття; проведення клінічних обстежень (метод «стандартизований пацієнт»), трактування та оцінка їх результатів; обґрунтування діагнозу; аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень; робота з підручником (самостійна робота здобувачів).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вогнепальні поранення.

Тема 2. Обсяг допомоги потерпілим з мінно-вибуховими пораненнями.

Тема 3. Комбіновані радіаційні ураження.

Тема 4. Комбіновані хімічні ураження.

Тема 5. Транспортна іммобілізація при вогнепальних пошкодженнях голови та шиї.

Тема 6. Термічні пошкодження.

Тема 7. Обсяг допомоги потерпілим з пораненнями на етапах медичної евакуації.

Тема 8. Політравма. Травматичний шок.

Тема 9. Синдром тривалого роздавлювання.

Тема 10. Вогнепальні поранення кінцівок та суглобів.

Тема 11. Обсяг допомоги на етапах першої і лікарської допомоги при пораненнях верхньої кінцівки.

Тема 12. Обсяг допомоги на етапах кваліфікованої і спеціалізованої допомоги при пораненнях верхньої кінцівки.

Тема 13. Обсяг допомоги на етапах першої і лікарської допомоги при пораненнях нижньої кінцівки.

Тема 14. Обсяг допомоги на етапах кваліфікованої і спеціалізованої допомоги при пораненнях нижньої кінцівки.

Тема 15. Вогнепальні поранення тазу та тазових органів.

Тема 16. Поранення грудної клітки та її органів.

Тема 17. Поранення черевної порожнини та її органів.

Тема 18. Кровотеча і крововтрата.

Тема 19. Вогнепальні поранення судин та нервів кінцівок.

Тема 20 Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Воєнно-польова хірургія : підручник / за ред. Я.Л. Заруцького, В.М. Запорожана. - Одеса : ОНМедУ, 2016. - 416 с.
2. Лікування поранених з бойовими травмами кінцівок (досвід АТО/ООС) / під загальною ред. В.В. Цимбалюка. - Київ, 2020. - 190с.
3. Невідкладна військова хірургія / пер. з англ. - К. : Наш формат, 2015. - 568 с.
4. Вказівки з воєнно-польової хірургії / за ред. Я.Л. Заруцького, А.А. Шудрака. - К. : СПД, 2014. - 396 с.

Додаткова:

1. Атлас бойової хірургічної травми (досвід АТО/ООС) / під загальною ред. В.В.

Цимбалюка. - Харків : Колегіум, 2021. - 385с.

2. Вогнепальні поранення кінцівок. Травматичний шок : Методичні рекомендації / О.А. Бур'янов, С.С. Страфун, І.П. Шлапак та ін. - К., 2015. - 31 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal> – офіційний веб-сайт МОЗ України;
2. <http://inmeds.com.ua> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування (контроль теоретичних знань); оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання розв'язання ситуаційних завдань; оцінювання проведення клінічних обстежень, трактування їх результатів; оцінювання правильності обґрунтування діагнозу та вибору тактики лікування; аналіз і оцінка результатів інструментальних методів дослідження.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, не впевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, за умови виконання вимог усіх розділів освітньої програми з навчальної дисципліни та у разі, якщо за навчальну діяльність здобувач має середню поточну оцінку не менше 3,00 балів і не має академічної заборгованості.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА З ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ

Передбачає самостійну роботу з рекомендованими джерелами основної та додаткової літератури, самостійне опанування матеріалу з підготовки до кожного з практичних занять.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропущені заняття з неповажних причин мають бути відпрацьовані за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються з дозволу деканату за індивідуальним графіком.
- Здобувачі вищої освіти не мають право на перескладання оцінки останнього заняття (диференційованого заліку) та поточних задовільних і незадовільних оцінок з метою підвищення середньої арифметичної всіх поточних оцінок.
- Здобувачі вищої освіти мають право впродовж семестру на перескладання поточних незадовільних оцінок тільки з метою досягнення середнього поточного балу 3,00.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання роботи на практичному занятті, дифзаліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (повторне опитування);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, тести тощо).

Політика щодо відвідування занять та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття;

Обладнання: зошит, ручка;

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються;

Здобувач не повинен пропускати лекційні та практичні заняття, про відсутність з поважних причин треба заздалегідь інформувати викладача;

Запізнення на заняття не припустимі, але, якщо здобувач спізнився то він може бути

на ньому присутній, однак в журналі викладач виставляє «нб», а здобувач повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом або іншими мобільними пристроями з метою пошуку відповіді під час опитування на занятті;

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача у випадках, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету.